

A hatásos kör legnagyobb átmérője alatt azt értjük, hogy azon belül a korongot legalább 2 szem sörét biztosan eltalálja.

Tudunk (Ki tud?) a feltett három kérdésre válaszolni, ha ismerjük hány százalékos a cső a versenylőszerünkkel? A sörétlövés hatását a ballisztikusok alaposan vizsgálták és egyszerű módszereket ajánlottak a feltett kérdések megválaszolására.

Ismert a koronglövők 100 mezős céltáblája, amiből most csak annyit veszünk figyelembe, hogy a külső kör átmérője 75 cm, a belső köré pedig 38,25 cm. A koronglövő sörét átmérője legyen 2,41 mm, az ötvöztött ólom sűrűsége pedig 11,1 g/cm³.

Söréttömeg	Sörétszám a lőszerben	Sörétszám a céltáblán 72%
[g]	[db]	[db]
36	443	319
28	344	248
24	295	212

A 36 g söréttöltetben van 443 sörétszem abból a 75 cm \emptyset körben 319 becsapódást számoltunk, a 38,25 cm átmérőjű körben pedig 120 találatot. (Ez utóbbi adat nagymértékben befolyásolja a teljesítményt).

A céltábla adataiból következően a legnagyobb találati valószínűséget ígérő lőtávolság 36 m. Közelibbre és távolabbra löve csökken a hatásos kör átmérő, ami csak 36 m távolságban 75 cm.

A maximális lőtávolság pedig 48 méter, de csak egy szűk átmérőben várható már találat.

A vadászlövők gyakran versenyeznek 28 g söréttöltettel. Maradjon a 72 % szórás kép, nézzük, hogyan változnak a találati határok.

A 75 cm átmérőben csak 248 db sörét csapódott, a belső körbe pedig 110.

A legnagyobb találatot ígérő lőtávolság 35 m és ott a hatásos kör átmérője 58 cm. A legnagyobb hatásos lőtávolság pedig 35 m.

Az olimpiai versenyszámokban a sörét tömege: 24 g. Találatszám 35 m-re 75 cm átmérőjű körben 212 db, a belső körben pedig 98 db.

A legkedvezőbb lőtávolság 34 m, ott a hatásos terület átmérője 54 cm, de a sörétraj magja 43 méterig még mindig eredményes lehet.

A számok ugye magukért beszélnek. Ha 36 g töltet helyett már csak 24 g söréttel versenyezhetünk a

legnagyobb valószínűséget biztosító lőtávolság csak 2 méterrel rövidült meg, de a hatásos kör átmérője 75 cm-ről 54 cm-re csökken. Felületről van szó, ami négyzetesen számít. A 24 g söréttel pontosabb lövésre van szükség a biztos találathoz.

Az éremnek még a szabálymódosításban is kettő oldala van.

A lőszerekben az ólom a drága, ami 33 % csökkenést jelent pénzben és környezetszennyezésben is.

A fegyver hátrahatása a torkolati-energia, vagyis a söréttömeg és a torkolati-sebesség függvénye. A fegyver rúgása jelentősen csökkent, ami nem csak kíméli a versenyzőt, de javítja a találati lehetőséget is, főleg dupla lövéskor. (pl. skeet, dupla-trap)

A korongvadász lövők gyakran cserélik nem csak a löszert, de a szűkítést is. Ugy hiszik, gondolják, hogy jó irányba javítják ezzel a találat valószínűségét. Én ebben a hitükben csak akkor erősíteném meg őket, ha ismernék a sörétlövés küllisztikájának alapjait, a szűkítés csere valós eredményét (lásd fent).

Ha már sörétlövésről van szó nem kerülhető meg a kezdősebesség témája sem.

Vannak – szerencsére kevesen – akik találatszám növekedést „remélnék” a nagy (a szokásosnál nagyobb) sebességű lőszer használataától is.

Nem osztom véleményüket. Miért?

1. Nő, nem kicsit, a fegyver hátrahatása annak összes hátrányával együtt. Ha a torkolati-energiát 10 %-al emeljük akkor annak a 35 méteres lőtávolságon már csak negyede (2,5 %) marad meg. (nagy befektetés, kis haszon)

2. Romlik a szórás kép.

3. Példák a gyakorlatból: Igaly Diana és Somogyi Árpád edző- és versenylőszerének (skeet) kezdősebessége (csak) 395-400 m/s. Gerebics Roland (nem mellesleg a világranglista 4.-ik helyezetteje dupla trap számban) és Putz István trap lőszerének kezdősebessége 405±5 m/s. Még nem hallottam tőlük, mikor olykor - olykor hibáztak, maguk helyett puskájukat vagy lassú lőszerüket kárhoztatták volna maguk helyett.

A sörétlövés nem csak sport, de kiváló, állíthatjuk, nélkülözhetetlen eszköze a vadászok képzésének.

Tudjunk egyre többet puskánk (puskáink) és a hozzá használt lőszerünkéről is.

Szajkó István